

FJORTONDE SÖNDAGEN "UNDER ÅRET"

ÅRGÅNG A

Första läsningen: **Sak 9:9-10** (*Se, i ringhet kommer din konung till dig*)

Profeten Sakarjas bok är svårtolkad, men så mycket vet vi: att den är **messiansk**. Boken var viktig för Jesus: hans noga planerade messianska entré i Jerusalem på palmsöndagen (jfr Matt 21:1-11; Joh 12:15) regisserades utifrån de här verserna. Jesus var ingen krigarkung (då hade han ridit på en häst) utan **fredens Messias**.

Andra läsningen: **Rom 8:9,11-13** (*Om ni med ande dödar kroppens gärningar skall ni leva*)

Jesus red in i Jerusalem milt och nådefullt, men han gick sedan direkt till templet och svängde piskan över dem som missbrukade det (jfr Joh 2:15). Paulus talar i dag om *mortifikation* (att "döda" sin själviskhet), en andlig detox. Vårt hjärta är Guds tempel. Därinne finns det golvmattor som behöver piskas ibland! Mod, fasta, bön, allmosa!

Evangelium: **Matt 11:25-30** (*Jag har ett milt och ödmjukt hjärta*)

Efter hårda ord mot städer i Galileen som inte velat omvända sig trots de mirakel Jesus har gjort där (Matt 11:20-24) bryter Jesus ut i jubel när han tänker på hur Gud förödmjucar de arroganta och lärda genom att låta andra, nämligen de som är som barn, personer utan bildning och status, få trons gåva och inse vem Jesus är (v.25). Gud sa redan hos Jesaja (Jes 29:14) att han skulle överraska det folk som ärar honom med falska läppar: *Då är det slut med de visas vishet, de förnuftigas förnuft är borta*. **Paulus** jublar på samma sätt: *Det som är dåraktigt för världen utvalde Gud för att låta de visa stå där med skam* (se hela sammanhanget i 1 Kor 1:18-30). **Jungfru Maria** sa likadant i Luk 1:46-55. Jesus är vägen till Fadern (Joh 14:6), och hela Galileen har fått se honom. *Ta den vägen, och ni skall finna vila. Men de svarade: "Det vill vi inte."* (Jer 6:16). *Han sade till dem: "Här är viloplatsen, låt den trötte vila! Här är vederkvickelse." Men de ville inte lyssna* (Jes 28:12).

De första orden i v. 27 – om Jesu universella fullmakt – ska få oss att tänka på Människosonen i Dan 7:13 och nämns igen i Matt 28:18. Resten av versen låter som tagen ur Johannesevangeliet (t.ex. Joh 3:35; 17:2). Här öser de två evangelierna, som annars är så olika, tydligen ur samma källa. Jesu tröstande ord i v. 28-30 finns bara hos Matteus. Här ekar Guds ord hos Jeremia: *Jag skall släcka de utmattades törst och mätta alla nödlidande* (Jer 31:25). "Oket" i v. 29 syftar på Moses lag som man "lade på sig" liksom ett lastdjur när det ska dra en vagn. Meningen är: Jesu sätt att tolka lagen är befriande lätt, det handlar om nåd och ödmjukhet. Så är han **lagens kärna** (jfr Matt 18:10). Hos Jesus är Guds rike, den ständiga sabbaten (vilodagen) utan slut.

Jesus gav oss ett lätt ok. Vi gav honom korset. Men korset lyfter oss upp till himlen.

MÅNDAGEN I 14 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **1 Mos 28:10-22** (*Jakob såg en stege och Guds änglar steg upp och ned på den*)

Det finns heliga platser där Guds nåd känns påtaglig – som här i Betel där Jakob drömmer om Gud. Vi katolska kristna vallfärdar dit, bygger kyrkor där och ägnar oss åt bön. Men för den som lever med Jesus finns himmelsstegen överallt (jfr Joh 1:51).

Evangelium: **Matt 9:18-26** (*Min dotter har just dött, men kom så får hon liv igen*)

Man drar i Jesus från flera håll. Berättelsen är mer detaljerad och dramatiskt berättad hos Lukas (Luk 8:40-56), och ännu mer hos Markus (Mark 5:21-43). Här hos Matteus är flickan redan död – scenen blir för honom till en bild av **uppståndelsen** (uttrycket ”steg upp” i v. 25 kan även översättas med ”uppstod”). *Flöjtblåsarna* som Matteus nämner (v. 23) spelade på blåsinstrument med gällt ljud, en del av det obligatoriska klagandet. Det inhyrda snyftarna är inte seriösa – lätt slår de om i skratt när Jesus talar om att flickan ”sover” (v. 24). Verkligt berörd är bara Jesus. Ömt tar han flickans hand. Hon ska *möta Herrens godhet här i de levandes land* (Ps 27:13).

Den blödande kvinnan berör desperat *tofsen* på Jesu mantel (v. 20; jfr Matt 14:36; 1 Sam 15:27; Sak 8:23). Vi katolska kristna tror som hon att Gud kan göra under genom beröring med heliga personers saker eller relikier (Mark 5:28-30; 2 Kung 2:13f; 13:21; Apg 5:15-16; 19:11-12). ”Tofsen” här är förmodligen en av de fyra som den fromme juden skulle ha på sin mantel som påminnelse om att hålla lagen (4 Mos 15:38f; 5 Mos 22:12). Hålla lagen? Enligt lagen (3 Mos 15:19-27) är kvinnan på grund av sina blödningar *ständig oren* (= utanför den ”heliga” sfären), och Jesus *görs oren* genom att komma i beröring med henne. Författaren (med sin judiska bakgrund) skriver nog med viss vämjelse (är det därför som hans version är så kort?). Han vet att hela den judiska vardagen vilar på renhetslagarna och har i 5:18 citerat Jesus om att inte ens den minsta prick i lagen ska tas bort. Vad gäller nu? Urkyrkan fick tänka till. Jesus ville inte göra det lätt för dem.

Mig har Gud visat att man inte skall betrakta någon människa som ohelig eller oren (Apg 10:28).

TISDAGEN 11 juli:

DEN HELIGE BENEDICTUS AV NURSIA (ca 480 – ca 560)

På 400-talet var kristendomens seger som det mäktiga romarrikets religion ett faktum. Kyrka-stat-modellen innebar att alla skulle tillhöra kyrkan, även om det ännu fanns andra

kulter vid liv, inte minst på landsbygden. Men det gamla romarriket kunde inte hålla ihop. Huvudstaden hade redan av kejsaren Konstantin (han som tillät kristendomen år 313) flyttats österut till Bysans (Konstantinopel, nuvarande Istanbul), och Rom miste sitt inflytande. I början av 400-talet föll västgoterna under Alarik in i Italien. Gallien och Spanien översvämmades av skinnklädda, skrikande barbarhorder. Att den ”eviga” staden själv, världens mittpunkt, kunde intas och plundras (år 410) blev en chock för alla. Gotiska (germanska) herrar styrde nu flera nya riken som en gång hade varit Romarrikets västliga provinser. De gamla romarna föraktade dessa folk med deras annorlunda seder, språk, kläder, ja annorlunda lukt. Till råga på allt var både väst- och östgoter intresserade av kristendomen, men de antog den kätterska, arianska religionsformen, som precis hade besegrats av den katolska religionen inom romarriket. Så var katolska kristna åter pressade av fientliga härskare – även om riket hade antagit den kristna tron. Men det kristna livet hade redan från 300-talet urholkats från annat håll: masstillströmningen av nya kyrkomedlemmar betydde att det blev kännbart enklare att vara kristen. Hur kristna blev de vanliga romarna egentligen? På Cirkus Maximus skrek sig massorna fortfarande hesa vid de gamla hästkapplöpningarna och de (antagligen ännu) blodiga gladiatorspelen. De sociala orättvisorna var himmelsskriande. Moralen var i upplösning i kapp med den politiska kollapsen i det som en gång varit världens mest väloljade administration. Vissa allvarliga kristna drog sig undan från de nya förhållanden och valde att leva som eremiter i bön och försakelse. Med beundran talade och läste man om de så kallade *ökenfäderna i Egypten* – män (och kvinnor) som flydde från världens lockelser och bländverk och i öde trakter kämpade den andliga kampen mot djävulens frestelser.

I Rom fanns tomma antika tempel vid sidan av nya kristna basilikor med myllrande liv, av vilka vissa ännu finns, t.ex. *Santa Sabinakyrkan* på Aventinen). Till denna stad kom ca år 500 en ung man från landet, BENEDICTUS, tillsammans med sin amma. Han var född i Nursia, ca tio mil från Rom, i en kristen familj och skulle nu ägna sig åt studier. Förskräckta av storstadens moraliska förfall flyttade de två snart till en by sju mil från Rom, där Benedictus fick undervisning av den lokale prästen. Ynglingens fromma liv väckte uppseende, och det var från denna tid anekdoterna om mirakel började. Hans amma hade lånat ett fat för att skilja agnarna från vetet. Det föll i golvet och gick i två bitar. Benedictus grät och bad, och nu var fatet helt. De lokala kristna blev djupt imponerade och hängde upp fatet så att alla kunde se vad som hänt. Det blev besvärande för den fromme studenten. I hemlighet lämnade han amman och reste till berget *Subiaco*, 40 mil från Rom, där han gömde sig tre år i en svårtillgänglig grotta, klädd i djurhudar. En munk vid namn Romanus – den ende på platsen som visste om det – firade ner mat till honom i en korg. Snart hittades eremiten av herdar. Folk kom med mat och lyssnade till hans ord.

Det unge helgonets inre liv liknade ökenfädernas. Djävulen kom till honom i en liten svart fågels gestalt som gav sig på hans ansikte. Minnet av en vacker kvinna han en gång sett överväldigade honom med ett begär som nästan fick honom att helt överge sitt asketiska liv. Genom Guds nåd kom han till besinning och kastade sig naken in bland törntaggar och brännässlor. Från den stunden var den sinnliga lusten kuvad. Efter detta började

många komma för att ställa sig under hans ledning. Ett kloster i närheten skulle ha ny abbot och bad Benedictus bli det. Han tvekade först men sade till sist ja. Munkarna ångrade sig dock snabbt, ty den unge ivraren gick hårt emot deras ovanor. De förgiftade ett glas med vin och räckte honom det. Helgonet gjorde korsets tecken över glaset och det brast i bitar. Gudsmannen fattade vad som hänt, reste sig och lämnade klostret. Tillbaka i ensamheten uppsöktes han av allt fler som ville ”lämna världen”, som man säger. Av dem organiserade han tolv kloster med tolv munkar i varje och var sin abbot.

Så kom man till det berg där än i dag det berömda klostret *Monte Cassino* står. Däruppe hade gammal vidskepelse ännu tag i människor. Benedictus lät – helt i tidens anda – riva de hedniska offerlundarna, krossa avgudabilderna och välta deras altaren. Av ett Apollotempel gjorde han ett kapell till ära för den helige *Martin*, som hundra år innan hade genomfört en liknande aktion.

Helgonet fick gåvan att bota sjuka, ja, väcka avlidna till liv, fördriva demoner, se vad som hände långt borta och att genomskåda människors bedrägerier och läsa tankar.

Rörande blev det sista mötet mellan Benedictus och hans syster, den heliga Scholastica, som också levde ett gudsvigt liv. De brukade träffas en dag om året för lovsång och andliga samtal. När kvällen kom ville hon att brodern skulle stanna längre, men han ansåg att han på inga villkor kunde övernatta utanför klostret. Då försjönk hon i bön och ett våldsamt skyfall med blixtar och åska gjorde det omöjligt för honom att lämna huset. ”Gud allsmäktig vara dig nådig, min syster, vad är det du har gjort?” sa han. Så fick hon sin vilja igenom. När Scholastica dog få dagar senare insåg Benedictus att Gud låg bakom ovädet. Han anordnade att han en gång själv skulle läggas i samma grav. Så blev det också.

Allt detta – och mera till – berättas mot slutet av 500-talet av den helige påven Gregorius den store (han som organiserade *den gregorianska sångrepertoaren*) i hans bok om Benedictus liv (finns i svensk översättning på Artos förlag). Hans källor var fyra ledande, namngivna efterföljare till helgonet, varav en fortfarande var vid liv när Gregorius skrev.

Europa som kristet kulturbygge på medeltiden var till stor del beroende av benediktinmunkarnas arbete. De röjde skogar, odlade mark och förberedda på många sätt vår civilisation. Deras klosterskolor, där antika texter skrevs av och bevarades för eftervärlden, blev kulturella och andliga kraftcentra. Benedictus berömda klosterregel blev normerande för stora delar av den västerländska klosterrörelsen. Dess andliga kärna är *Kristi efterföljelse*. Man ser i abboten Kristus som man lyder, i den sjuke eller gästen Kristus som man hjälper, och man lider för att efterlikna Kristus. Samma mål har liturgin (*opus Dei*, Guds verk), studiet av heliga böcker (*lectio divina*, gudomlig läsning) och *stabilitas loci* (att stanna i samma kloster). ”Be och arbeta” (*ora et labora*) var mottot i allt, men **gudstjänsten**, som uttryck för kärleken till Kristus, skulle gå **före allt annat**.

När det urgamla klostret på Monte Cassino totalförstördes under andra världskrigets bombningar byggdes det omgående upp igen. Där kunde gamla fiender sedan hitta varandra och försonas. Benedictus är i dag skyddshelgon för Europa. I dag, efter 1500 år, lever rörelsen – modellen var tydligen hållbar! – och det finns både manliga och kvinnliga ordensgrenar. Här i Sverige möter vi dem i Heliga Hjärtas kloster i Omberg vid Vadstena och i Mariavall i Skåne.

Den kända Benedictusmedaljongen (ibland fastsatt på ett krucifix, *Den saliga dödens kors* som det då kallas och som man kan bära, vidröra eller kyssa) har en bild av Benedictus på ena sidan och ett kors på den andra. På framsidan, kring Benedictusbilden, finns texten *Eius in obitu nostro presentia muniamur* ("Må hans närvaro beskydda oss i vår dödsstund"). En rad meningar antyds på baksidan i form av varje ords första bokstav:

VRSNSMV – *Vade retro, Satana; nunquam suade mihi vana. Sunt male quae libas; ipse venena bibas* Gå bort, Satan, fresta mig aldrig till att leva enligt denna världs tomma fåfänga; det är ont vad du bjuder på; drick själv det giftet!).
CSPB – *Crux Sancti Patris Benedicti* (Den helige fader Benedictus kors)
CSSMLNDSMD – *Crux Sacra sit mihi lux. Non draco sit mihi dux* (Må det heliga korset vara ljus för mig. Må inte ormen bli min ledare).

Att bära denna medaljong (välsignad av präst eller diakon) ger många nådegåvor – inte minst *avlat* – för den som lever som allvarligt praktiserande kristen, i vänskap med Gud, inte minst när man ångrar sina synder, anropar Jesu namn och med förtröstan accepterar människans oundvikliga öde – döden – som bot för begångna synder.

Ur den helige Benedictus regel (7:10, Katolska bokförlaget, 1991):

Ödmjukhetens första steg består i att man alltid håller Guds fruktan för ögonen, aktar sig noga för att glömma den och alltid kommer ihåg allt vad Gud har befallt.

Kyrkans bön på denna dag:

Fader, helighetens källa, du gjorde den helige Benedictus till en läromästare som fostrat många till att tjäna dig i bot och bön. Lär oss att ingenting går före kärleken till dig, och låt oss vandra dina budords väg med villigt hjärta.

Särskilda läsningar på denna dag: Ords 2:1-9 samt Matt 19:27-29.

ONSDAGEN I 14 VECKAN "UNDER ÅRET"

Första läsningen: **1 Mos 41:55-57; 42:5-7a, 17-24a** (*Vi har dragit skuld över oss genom det vi gjorde mot vår broder*)

Josef i Gamla testamentet är en Kristusikon i förväg. Förrådd och såld av sina bröder (resten av Israels barn) får han uppleva att Gud vänder hans öde. Som faraos kloke statsminister räddar han många från döden. Listigt för han här sina bröder till **ångerns nåd**.

Evangelium: **Matt 10:1-7** (*Gå till de förlorade fåren i Israels folk*)

Exorcism, sjukvård och uppväckande av döda (Matt 10:8) är apostlarnas första uppgifter. De ska också predika, men ännu bara för judar. Kyrkan skulle först samla resterna av det fromma gudsfolket, därefter de kallade i alla andra folk (Matt 28:16-20; Apg 1:8). *Juden främst, men också greken* – så säger Paulus senare (Rom 1:16; 2:9-10; jfr Joh 4:22). Vi ser hur Jesus lägger sitt verk i bräckliga människors händer (i dag: i dina och mina!). Det började med de tolv. Den förste och främste av apostlarna var *Simon Petrus*, som snart skulle gå på vattnet med Jesus och anförtros nycklarna till Guds rike (Matt 14:29; 16:19). Hans kontrast var den tragiske *Judas Iskariot* som senare ersattas av *Mattias* (Apg 1:26). En tredje var författaren själv (enligt fornkyrkans vittnesbörd) d.v.s. tullindrivaren (och därmed Romvännen) *Matteus* (Matt 9:9), som hos Markus och Lukas kallas för Levi. *Simon Kananaios* kallas i Luk 6:15/Apg 1:13 för ”seloten” (frihetskämpan med vapen i hand). Om det ska tolkas politiskt, då kan han och Matteus bara ha varit dödsfiender. *Taddaios* (v.3) heter hos Lukas Judas (Luk 6:16, den gode Judas) men vi kallar honom Judas Taddaios. Natanael i Johannesevangeliet (Joh 1:45 f) identifieras med *Bartolomaios*. En senare rabbinsk text har en märklig lista på bara fem nära medarbetare till Jesus: ”Matthai” (= Matteus?) och ”Todah” (= Taddaios?) och tre gåtfulla namn: ”Nakai”, ”Nezer” och ”Buni” (Den babyloniska talmud, bSanh 43a). Listan ges i samband med ett fördömande av Jesus. Vilka källor den bygger på vet ingen. Det är mycket vi inte vet.

Han förde mig i anden upp på ett stort och högt berg och visade mig den heliga staden Jerusalem, som kom ner ur himlen från Gud, full av Guds härlighet. Och den lyste som den dyrbaraste ädelsten, som en kristallklar jaspis. Stadsmuren hade tolv grundstenar, och på dem stod tolv namn, Lammets tolv apostlar (Upp 21:10-11, 14).

TORSDAGEN I 14 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **1 Mos 44:18-21, 23b-29; 45:1-5** (*För att bevara människors liv har Gud sänt mig till Egypten*)

Josef i Gamla testamentet är som sagt en Kristusikon i förväg. Även Jesus förråddes och såldes av sina bröder, men trots döden på korset uppenbarade han på påskdagen för sina förskräckta lärjungar att han lever. Hans död blir till frälsning.

Evangelium: **Matt 10:7-15** (*Ge som gåva vad ni har fått som gåva*)

Matteus version av packlistan för Jesu missionärer är tuffare än den hos Markus (Mark 6:8-11). Här ska de inte ens ha skor, vandrarstav eller pengar. Deras sjukvård och karitativa verksamhet ska ske gratis (v. 8, Jesus oroar sig inte för att kyrkan ska utnyttjas eller sakna medel; jfr 2 Kor 11:7). Vilka är de som är ”värdiga” att hysa dem (jfr v. 11)? De som är *fattiga i anden* och som *hungrar och törstar efter rättfärdigheten* (Matt 5:3, 6), lever i Jesu nya livsstil. Apostlarnas fridshälsning är ingen artighetsfras. Den erbjuder *frälsning*. Att avvisa den är en allvarlig sak: välsignelsen över hemmet blir till ödeläggelse (v. 12-15). Evangeliet ska ge glädje, men Jesus är också medveten om budskapets allvar och tyngd. Ansvar för att budskapet når fram ligger hos både avsändare och mottagare.

Evangelisation är i strikt mening kyrkans förkunnelse *utåt*, men i vår sekulariserade nutid behövs det också *inåt*, i våra egna led. Matteus visar att en kristen förkunnelse ska innebära medkänsla med nödlidande och frihet från ekonomiska egenintressen (men församlingarna ska se till förkunnarnas behov, v. 10; jfr levitens lön i 4 Mos 18:24). Det räcker inte att hänvisa till en titel om man vill nå fram till lyssnarnas hjärtan. Man ska visa att man är Kristi sändebud genom rak förkunnelse, radikal givmildhet, uppoffringar och omsorg om människors hälsa.

Se, jag har ställt en dörr öppen för dig som ingen kan stänga. Din kraft är ringa, men du har bevarat mitt ord och inte förnekat mitt namn (Upp 3:8).

FREDAGEN I 14 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **1 Mos 46:1-7, 28-30** (*Nu vill jag gärna dö, sedan jag har sett ditt ansikte*)

Jakob hette också Israel. Kyrkan är **det nya Israel** (*Katolska kyrkans katekes*, nr 877) som satsar allt, bryter upp och tar emot räddningen från Gud genom den nye Josef, **Jesus**. Ett härligt land utan nöd väntar oss. Bibelns bildspråk är övertydligt.

Evangelium: **Matt 10:16-23** (*Er faders ande skalla tala genom er*)

Jesus – med sin folkliga stil – talar om får, vargar, ormar och duvor som bilder för religiös existens (v. 16). Vargen har i mänsklighetens sagor och myter inget snyggt socialprotokoll. Den är så gott som alltid destruktiv, en bild av djävulen som med öppen käft ger sig på Guds folk. Ormen är heller ingen trevlig kamrat (jfr 1 Mos kap. 3), men den har onekligen något coolt, behärskat och smart över sig. Den förknippas gärna med medicin, dolda skatter och evigt liv. Den används som Kristusikon i Joh 3:14-15 (jfr 4 Mos 21:4ff). Denne Smygare i gräset passar dock dåligt ihop med duvan – den blida, fredliga, trogna fågeln – som svingar sig upp under himlen (och som var de fattiga judarnas offerdjur, jfr Luk 2:22-24). I vilken saga är väl dessa två djur vänner? Jesus är

kreativ och utmanar vårt tänkesätt: vi ska ta till oss det bästa nerifrån (ormen) och uppifrån (duvan): jordiskt *know-how* och himmelsk visdom, enkelhet, ärlighet. Ormlig slughet behövs om man är ett får bland vargar (v. 16 f). Paulus kunde skickligt spela ut sina motståndare mot varandra så att de började gräla och han gick fri (Apg 23:6-11). Gud inger sina apostlar vad de behöver säga när det är dags (v.19-20; jfr Joh 16:13). Men det kan ändå bli svårt. Misshandel, dödsdom och förräderi från de närmastes sida kan ingå. Kristus, Paulus, Petrus – alla fick de smaka på det. Matteus som skrev det här räknade med att få sin del av det *som ännu fattas i Kristi lidanden* (Kol 1:24), och även hans läsare skulle se upp! I vår tid är *likgiltigheten* kyrkans största motståndare. Den ger kyrkans arbetare en ny sorts martyrium. Hur bemöter vi den? Tappa inte modet, var kreativ, fräck, rak!

Träd upp i tid och otid, vederlägg, tillrättavisa, vädja (2 Tim 4:2).

LÖRDAGEN I 14 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **1 Mos 49:29-33; 50:15-26a** (*Gud skall se till er, och föra er upp från detta land*)

”Kan det verkligen stämma att vår bror Josef har förlåtit oss?” Bröderna som ville mörda sin irriterande bror och så bli lik Kain (1 Mos kap. 4) oroas. Josef är en **ikon av den uppståndne Kristus** i förväg: här gäller inte lag (5 Mos 27:24) utan *nåd*.

Evangelium: **Matt 10:24-33** (*Var inte rädda för dem som kan döda kroppen*)

Jesu utsändningstal (hela kapitel 10) innehåller ingen missionärsromantik. Det är ett tufft, farligt och otacksamt uppdrag hans vänner skickas ut på. Jesus är ingen optimistisk företagsledare som peppar sina säljare med motiverande mental massage. Han säger som det är: de ska ut och tala för en person som medierna ser som djävulen själv. De ska inte räkna med annat än att själva få samma etikett (v. 25). Det är skrämmande utsikter, sådana predikanter kastade man sten på. Men värre vore det att tappa Guds vänskap (v. 28) – det är tröstande ord, men också hårda, blir man lugnad av dem? Risken att Jesus ska förneka oss inför Fadern i himlen (v. 33) är förkrossande att tänka på. Lärjungarna såg nog inte precis roade ut där de satt och lyssnade. Vi märker det indirekt: hela tre gånger måste Jesus i detta lilla avsnitt (v. 26-31) säga: *Var inte rädda*. Jesus ville befria apostlarna från fruktan för människor och för döden. Hans ”soldater” skulle satsa allt. Styrkan i Jesu ord, det *vinnande*, är att de är så realistiska.

Insatsen kommer inte att ske utan att vi fruktan och bävan. Men vad vi ska frukta mer än den egna döden är *att förkunnelsen inte blir av*. Tolkningen av v. 26-27 kompliceras lite av att samma ord används i en rätt så annorlunda betydelse i Mark 4:22; Luk 8:17; 12:2. Här verkar meningen vara: Jesu ”hemlighet” (att han kommer med Guds rike) får inte hållas fast inom en exklusiv elit av invigda. Nej, *trons hela sanning* ska ropas ut med

megafon, inget ska hållåas hemligt som i de sekter som bara stegvis avslöjar vad läran går ut på (gnostikerna och frimurarna). Ordet om sparvarna (v. 29-31) är starkt tröstande (jfr Amos 3:5-6). Gud har räknat dina hårstrån (och ärren efter livets strider), han vet hur dina fingeravtryck ser ut och hur många dagar och timmar som återstår av ditt liv. Allt vilar i hans hand.

Ropa till mig när du är i nöd, jag skall rädda dig, och du skall ära mig (Ps 50:15).
